

SAMO DO 31. JANUARJA JE SE ČAS!

Po pravilniku je treba vsaj do 31. januarja 1939 vplačati celoletno naročnino za »Slov. gospodarja«, da je potem vaša hiša zavarovana za primer požara. Ne pozabite na to! Lani smo imeli tri primere zamudnikov.

Celoletna naročnina znaša 32 din.

Če nimate položnice, jo dobite na vsaki pošti za 25 par. Naša čekovna številka je 10.603, to napišite na položnico, ki ste jo kupili na pošti!

tako zaničevali. Ta beg iz judovstva pred krščanski krstnik se opaža zlasti na Poljskem, kjer se je zadnje mesece število judovstva povečalo zaradi judovskega priliva iz Nemčije in Gdanska. Cerkevna oblast pa je postala pozorna na sumljivo naglico, s katero bi mnogoteri judje radi zlezli v katoliško Cerkev. Zato je zaukazala, da se morajo v vsakem primeru zaželenega vstopa v katoliško Cerkev strogo izvajati tozadevni cerkveni predpisi. V nekaterih župnijah, kjer je pravcati naval judovskih kandidatov za krst, so odrejeni trimesečni pripravljalni tečaji, ki nekoliko spominjajo na starokrščansko ustanovo katehumenata, to je učne in vzgojne priprave za krst.

Brezbožniška aktivnost. — O Božiču vzplamti brezbožniško sovraštvo zoper Boga do višine. Saj je Božič praznik, ki kliče ljudem v spomin neskončno ljubezen Boga, ki je svojega Sina poslal na svet vsem ljudem in narodom v zveličanje. Ljubezen pa brezbožnik vrača s sovraštvom. Zveza borbenih brezbožnikov je priredila 24. decembra v Moskvi in v drugih večjih mestih protestne obhode zoper krščansko proslavo Božiča. Na sveti večer so se v gledališčih in kinematografih predvajali grdi, protikrščanski prizori, na božični dan pa so se začele predpustne maškerade. Ljudstvo se teh protiverskih in protibož-

nih manifestacij ni udeležilo, marveč je v domačih hišah proslavilo praznike na stari ruski krščanski način. V veliko navotje je komunističnim brezbožnikom tudi sv. pismo. Zveza borbenih brezbožnikov je priredila proti njemu pravo gonjo, podobno lovu na divjačino. V enem samem velikem mestu, to je v glavnem mestu Sibirije, v Omsku, je bilo zaplenjenih 456 izvodov sv. pisma v raznih jezikih. Te knjige so bile slovesno zažgane na dvorišču tajne državne policije. Ko je grmada svetopisemskih knjig gorela, so brezbožniki ta slovesen trenutek proslavili z navdušenimi govori in petjem brezbožnih pesmi. — Kakor je brezbožnikom zoprno sv. pismo, tako so

jim tudi zoprne svetopisemske resnice in zapovedi. V ostri zoprnosti so zoper božje zapovedi, posebej zoper 7. zapoved. Ker to zapoved zamujejo, si prilasčajo tuj denar. To delajo tudi funkcionarji brezbožniške organizacije. Proti koncu lanskega leta je bila konferenca brezbožniške organizacije za leningrajsko okrožje. Na zborovanju je bilo ugotovljeno, da obsega to okrožje 2079 celic s 84.000 članov. Ob pregledu blagajne pa je prišlo na dan, da v njej manjka velika vsota 120.000 rubljev, ki jo je neki praktični brezbožnik pobasal v svoj žep. Blagajnika leningrajskega okrožja so takoj odgnali v zapor.

Šentiljski g. župnik umrl

Po dolgotrajni in mučni bolezni je rešila mnogo prerana smrt trpljenja zadnje nedelje g. Evalda Vračko, duhovnega svetnika in dolgoletnega g. župnika v Št. Ilju v Slov. goricah.

Iz delovanja in življenja rajnega

Blagopokojni g. svetnik je bil zadnja desetletja ena najbolj znanih duhovniških osebnosti v naši škofiji. Mlad je dobil danes obmejni Št. Ilj, v katerega se je zagnalo predvojno nemštvo in nemškutarstvo z vsemi silami, da si ga podjarmi kot najvažnejšo slovensko trdnjavo v Slov. goricah.

Vračkovo delo je bilo, da si je znal v tesni zvezi z že rajnim šentiljskim Thalerjem zbrati krog sebe šentiljske in sosednje borce, s katerimi je zaustavil in odbil val vedno bolj napredujočega ponemčevanja. Njegovo delo so bile zmagovite občinske volitve v Št. Ilju, v katere je upirala oči Slovenija in Nemci iz vse Avstrije. Pod Vračkom je bil pozidan »Slovenski

dom« v Št. Ilju in organizirana razna narodno-obrambna društva, katera so bila zgled narodnega in obrambnega dela po vseh Slovenskih goricah.

Pokojni je bil od svojega pojava v Šent Ilju trn v peti ponemčevalcem in je moral med vojno okušati trpljenje v graških ječah.

Po prevratu je bil šentiljski g. svetnik oni, katerega so klicali rajni general Maister, dr. Verstovšek in druge odlične osebe kot najbolj preizkušenega narodnega delavca in borca na govorniški oder v Maribor in še na druge bolj znamenite točke, kjer je znal s svojo ognjevitostjo besedo užgati srca množic za mlado Jugoslavijo.

O narodno-obrambnem delu, katerega je dovršil neustrašeni g. Vračko, se bodo pisale še knjige.

Pokojni je bil z vsemi močmi na delu v duhovniški službi. On je ustanovitelj šentiljske dekleške in fantovske Marijine družbe ter Apostolstva mož. G. župnik Vračko je prvi naročil po prevratu nove zvonove

Vse okrog je vladal mir. Štefan je sedel pod smreko in je začel razmišljati o svojem življenju. Kakor že večkrat, ga je tudi sedaj začela nadlegovati misel, da je za več rojen kakor za to, kar je do sedaj dosegel, in je začel obžalovati, da v mladih letih ni nadaljeval učenja. Ko bi se bil vsaj potrudil, da bi se angleščine naučil, potem bi bil lahko hodil v višje šole in bi imel boljšo službo kakor je ta v tovarni za gume. Toda ni njegova krivda, da je oče tako zgodaj umrl. Tudi to ne, da je mati z njim vedno v materinem jeziku govorila. Sicer pa, kako bi naj govorila? Pomiloval je mater, ker je bilo njeno življenje prav tako enolično, pusto ko njegovo. Rad bi jo osrečil... Morda pa še ni prepozno. Spomnil se je, da je pred petimi, šestimi leti, ko se je bila v njem vzbudila želja po učenju, šel v knjižnico in je tam našel celo vrsto poljskih knjig. Ena je bila »Quo vadis?« (Kam greš?). Z velikim užitkom jo je čital. Želel je, da bi bil krščanski mučenec. Sedaj se je smejal tej želji. Tisti časi so minuli. Ljudje si sedaj ne želijo mučeniške smrti. Živeti, uživati hočejo. Bogati in mogočni hočejo biti. Toda to se samo nekaterim posreči. Med temi je tudi ta Kazimir. Drugi pa morajo v potu svojega obraza garati za kos kruha...

Štefan je začel obžalovati, da je prenehal z učenjem in ni obiskoval angleškega tečaja, ki ga je ustanovil in vodil neki duhovnik. V tem primeru bi morda dosegel kaj višjega. Morda bi že prečital tisoč knjig. Tako pa je zabil svoj prosti čas z dolgočase-

njem. Morda bi bilo dobro, če bi spet začel čitati. Najprej poljske knjige, potem pa lažje angleške. Tako bi se priučil angleščini. Nato bi dobil dobro službo in ko bi zaslužil nekaj denarja, bi materi kupil lepo obleko. Čez nekaj let bi se pa vkrčala na parnik in se odpeljala domov. Tam bi kupil hišo in se oženil. Imel bi otroke in bi živel v miru.

Iz zamišljenosti ga je vzdramil človeški glas. Prisluhnil je. Od reke se je slišala pesem. Pel je prijeten ženski glas. Štefan je vzdrl. Zdelo se mu je, da je v glasu nekaj takega, kar ga je tako prevzelo kakor obraz tuje svetlobo. Kaj, če je ona? Samo ona mora imeti tako prijeten glas...

Glas se je oddaljeval po cesti, ki se je vila na drugi strani reke. Štefan je hitro vstal. Naglo se je začel spuščati proti reki. Na bregu se je za hip ustavil. Strmel je v vodo, ki je bila na tem mestu precej plitva in so iz nje moleli debeli kamni. V naslednjem trenutku je Štefan skočil na prvi kamen. Potem je skakal s kamna na kamen, dokler ni prispel na drugi breg.

Prisluhnil je. Nobenega glasu. Šele čez precej časa je spet zadonela pesem, a dosti bolj tiho ko prej. Štefan se je spomnil, da se je tu od ceste pravokotno cepila steza, ki je vodila k hišam. Morda je pevka zavila na to stezo.

Štefan je začel teči. Kmalu je zagledal hiše. Pred prvo hišo je svetila električna svetilka. Pod njo je stala ženska postava in gledala hišo. V naslednjem

bra, tedaj predelajo iz previška jabolčnika žganje, ki je znano pod imenom »calvados«.

Mleko od črnih krav pomlaja

Iz Allahabada v Indiji poročajo, da se je 77 let stari predsednik indijske kongresne stranke, Pandit Malaviya, dal pomladiti, kakor priporoča pomlajenje indijski Jogi. Starca je sedaj preiskalo več zdravnikov, ki niso mogli drugega ugotoviti, kakor to, da se je stari mož res že precej pomladil. Sedaj je podoben 50 letnemu možu. Lasje, ki so bili že beli, so sedaj postali že črni. Poleg tega je mož dobil nove zobe. Pomlaja se pa stari Pandit že precej mesecev. Pomlaja ga Jogi, ki trdi o sebi, da je star že 170 let, česar pa seveda nismo

PIŠITE NATANČNE NASLOVE S HISNIMI ŠTEVILKAMI!

Nekateri nam pošljejo položnico, toda brez natančnega naslova, posebno novi naročniki. Prosimo vas, da natančno in čitljivo napišete svoje naslove, da vam bomo mogli res postreči!

za šentiljsko cerkev, katero je popolnoma prenovil na znotraj in zunaj in ji dal najbolj prikupno lice.

Versko življenje v svoji župniji ni samo organiziral, ampak ga je tudi utrdil tako, da je št. Ilj v tem oziru v Slov. goricah blesteči zgled drugim faram.

Ker je bil g. svetnik visoko naobražen, je rad prijel za pero in porabljal pičlo odmerjeni prosti čas za to, da je veliko pisal pred in po vojni za slovenske dnevnike, tednike, v nabožne liste ter v leposlovna in znanstvena glasila.

Kljub nežni naravi je bil živahen, izredno gostoljuben, vesel ter eden najboljših naših govornikov. Ljubile in navduševale so se zanj ne samo Slovenske gorice, ampak slovenska mesta in trgi, katere je užgal s svojo ognjevito besedo za mater Slo-

venijo. Ljubili, spoštovali ter cenili so ga njegovi duhovni tovariši, voditelji slovenskega naroda in vsi borci za pravice tepanega slovenskega naroda.

Življenjski podatki

Gospod Evald je bil rojen 16. septembra 1878 iz zglede učiteljske družine pri Sv. Lenartu nad Laškim. Po izborni končani gimnaziji in bogoslovju je bil posvečen leta 1901. Kaplan je bil samo štiri leta na Vranskem in v Jarenini, od koder je prišel že 1. maja 1909 v št. Ilj, kjer je ostal do svoje smrti. Za veliko narodno delo ga je odlikoval kralj z redom sv. Save IV. razreda, škof ga je pa imenoval kot delavnega ter vzornega duhovnika za svetnika.

Z gospodom Evaldom je legel v grob naše obmejne zemlje eden od zadnjih še živčih, najbolj delavnih, zaslužnih in za pravice slovenskega naroda trpečih neustrašenih borcev. Njegove nevenljive zasluge bo znal slovenski narod ceniti in bo ohranil tega velikega Slovenca v trajno hvalnem in najlepšem spominu! Dolgoletnemu obmejnemu branitelju in budnemu čuvarju naše severne meje bodi Vsemogočni večni plačnik — žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

Nočni brzovlak Trst—Dunaj iztiril. Med postajama Rimske toplice in Laško je iztiril nočni brzovlak Trst—Dunaj, ker se je zlomila os zadnjega vagona, v katerem je parni kotel za ogrevanje vlaka. V vozu razen kurjača ni bilo žive duše. Druge nesreče ni bilo, kakor da je poškodovana proga, kretnica ter žice in da je vlak imel 40 minut zamude.

Drugi rudar podlegel posledicam podzemeljske eksplozije v Zagorju. Zadnjič smo poročali, da je prišlo v kotredeškem rovu v Zagorju do eksplozije vnetljivega plina metana. Na mestu je obležal mrtev Leopold Hribar, 50 letni rudar in družinski oče. Eksplozija je rekla 37 letnega Ivana Jereta, katerega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je podlegel opeklinam, katere je dobil do pasu in so bila vsa prizadevanja zdravnikov, da mu rešijo življenje, zaman.

Smrtna nesreča graščaka na žagi. Med Mokronogom in Smarjeto na Dolenjskem je graščina Klevevž, last bratov Antona in Franca Ulma. Dne 13. januarja je prišel Franc Ulm na žago pregledat obrat. Zašel

Novice

Dsebne vesti

Predsednik Akademije znanosti. S kraljevim ukazom je bil imenovan za predsednika Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani g. dr. Rajko Nahtigal, redni član te akademije in vseučiliški profesor.

Nesreče

Nesreča v kamnolomu. V kamnolomu v Reki pri Hočah je zadel kamen 27 letnega pomožnega delavca Andreja Babiča na glavo in mu prebil lobanjo. Nezvestnega

ponesrečenca so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Usodepoln padec. Pri Sv. Križu nad Mariborom je spodrsnil na oledenelem dvorišču 25 letni hlapec Jurij Kores tako nesrečno, da je obležal nezavesten s prebito lobanjo. Hudo poškodovanega so oddali v mariborsko bolnišnico.

Mlad delavec smrtno ponesrečil. Pri Semenuvi žagi v Solčavi je polomilo roke in noge 30 letnemu delavcu Jožefu Krumpej iz Ljubnega. Posledicam poškodb podlegli je oče nepreskrbljenega otroka.

dolžni verjeti. Pandit Malaviya mora ves čas čepeti v temnem prostoru, kjer mora biti popoln mir. Uživati mu daje Jogi nekaj »strašanskih zdravil«, poleg tega pa mora uživati mleko črnih krav.

250 kg je tehtal

V Pocomoc Cityju je umrl 37 letni W. Hall, ki je bil v ameriških Združenih državah znan kot najtežji možki. Tehtal je 250 kg. Že v mladih letih je s svojo obilnostjo vzbujal velikanško pozornost. Ameriški zdravniki so ga ponovno preiskali, a si niso nikakor mogli razložiti vzrokov njegove lebelosti. Hall je spal v postelji, ki je bila podprta z debelim železom.

trenutku je odprla vrtna vrata, izginila za njimi in jih spet zaprla.

Med tem je Štefan pritekel do vrat in ves zasopljeno zajecjal:

»Prosim, prosim... Oprostite!«

Ograja je bila visoka in gosta, tako da deklet ni moglo videti prišleca.

»Stanislav?« je vprašala.

Preden je Štefan spregovoril, je odprla vrata in pogledala Štefana.

»Ni Stanislav?« se je začudila. »Kdo ste?«

Štefan je bil ves zmeden.

»Prosim, prosim...« je jecjal in nepremično strmел v deklico.

Zdelo se mu je, da je nekoliko večja kakor je bila ona, ki jo je bil videl. Tudi lasje, dasi so bili plavi, so se mu zdeli nekoliko bolj temni. Morda pa se mu je samo tako zdelo.

Dekle je videlo fantovo zadrego in se smehljalo. Ker se Štefan predolgo ni oglasil, se je na videz zresnilo in nekam strogo vprašalo:

»Ka? želite?«

»Oprostite... Nisem hotel... Oprostite, ali vas nisem videl okrog pol sedmih pri železniškem prehodu?«

»Ne, ker sploh nisem bila tam. Zmotili ste se...«

»Nič ne de! Vi ste prav tako lepa kakor tista, ki sem jo videl,« je odvrnil Štefan, ki se mu je začela vračati samozavest. »Ne morem za to, povedati vam moram; da ste zelo lepa.«

»Vem! Vsakdo mi to pravi,« je smehljaje odvrnila deklica. »Nič ne de. Jaz to vedno rada slišim.«

Med tem je stopila pred Štefana.

»Naj vidim, kdo ste! Hm! Lepe lase in zobe imate! Obraz tudi ni napačen. Kako se imenujete?«

»Štefan.«

»Štefan... Tega imena nimam rada. A nič ne de! Vi ste lepši ko vaše ime. Jaz se imenujem Nina — Nina Mateskas.«

»Nina... Nina Mateskas,« je zašepetal Štefan skoraj pobožno.

Dekle se je nekaj časa obotavljalo, potem pa reklo:

»Zunaj je mrzlo. Vstopite za trenutek!«

Odprla je vrata in stopila v temni hodnik. Tam je prižgala vžgalico in šla k vratom, ki so vodila v majhno sprejemno sobo. Tam je prižgala plinsko svetilko.

Štefan si je ogledal sobo in je ugotovil, da je v nasprotju z njegovo sobo razkošno opremljena. Na stenah so visele slike. V enem kotu je stala zofa, v drugem pa klavir.

»Le nekaj trenutkov boste smeli ostati,« je dejala Nina in je zaskrbljeno pogledala na uro, ki je stala na klavirju. »Nekdo se bo zdaj-zdaj vrnil in bi bil hud, če bi vas tu našel. Povejte mi torej, kaj hočete in potem pojdite!«

»Samo vas hočem! Toliko, da vas bom mogel včasih videti.«

(Dalje prihodnjič)